

**BÉKÉS MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
KÖZGYŰLÉSÉNEK ELNÖKE**

5600 Békéscsaba, Árpád sor 18.
Telefon: 66/441-156; Fax: 66/441-122

Előkészítő: Képes György osztályvezető	Nyilvános ülés.
Véleményező bizottság: Területfejlesztési Bizottság	A döntéshozatal egyszerű többséget igényel

ELŐTERJESZTÉS
a Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlésének
2015. május 7-én tartandó rendkívüli ülésére

Tárgy: A Békés Megyei Integrált Területi Program 2.0 elfogadása

Tisztelt Közgyűlés!

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (a továbbiakban: TOP) megyékre allokált forrásainak jellemzően önkormányzatok által történő felhasználását megalapozó megyei Integrált Területi Programok 2.0 (a továbbiakban: ITP) tervezése, véglegesítése során a megyei önkormányzatnak meg kell állapítania:

- i. Az ITP megyei forraskeretén belül a TOP intézkedésenkénti forrás felhasználási keretösszegeket és módozatokat.
- ii. Az ITP-n belüli intézkedésekre lebontott indikátorvállalásokat.
- iii. Az ITP forraskerete felhasználásának ütemezését.

1. A Békés Megyei ITP kidolgozásával kapcsolatos egyeztetések menete

A Békés Megyei Integrált Területi Program 2.0 kidolgozása során

- 2015. február 18-a és 27-e között két körben valamennyi települési önkormányzat bevonásával, majd
- 2015. március 14-e és 2015. március 23-a között pedig a járasszékhelyek saját Integrált Településfejlesztési Stratégiáik ITP-vel történő összhangja biztosítása érdekében

folytattunk projektszintű személyes egyeztetéseket, továbbá 2015. február 13-án a tervezést segítő komplex módszertani segédletet, 2015. március 11-én pedig egyszerűsített, a forrásarányos indikátorvállalások felmérését is segítő on-line kérdőívet küldtünk valamennyi települési önkormányzatnak.

Emellett a TOP irányító hatósági feladatait ellátó szervezeti egységgel, a Nemzetgazdasági Minisztérium Regionális Fejlesztési Programokért Felelős Helyettes Államtitkárságával (a továbbiakban IH) a következő személyes egyeztetéseket folytattuk le:

- 2015. január 27-28.: 3. Területi tervezés szakmai konferencia, Budapest
A kétnapos rendezvény fő célja volt a tervezési folyamat lezárásához, valamint a végrehajtáshoz nélkülözhetetlen információk közvetítése a megyei önkormányzatok, és a megyei jogú városok számára
- 2015. február 11.: IH egyeztetés vezetői szinten, Budapest
Az egyeztetésen alapvetően az ITP készítésével kapcsolatos technikai, és a megyei önkormányzatok feladatellátásával kapcsolatos koncepcionális kérdések merültek föl.
- 2015. március 26.: IH személyes egyeztetés, Budapest

A Békés Megyei Önkormányzat kezdeményezésére az ITP készítésével, és a TOP végrehajtásával kapcsolatos gyakorlati kérdések tisztázására került sor.

- 2015. március 30.: NGM, felsővezetői szintű egyeztetés
Rákossy Balázs Európai Unió Források Felhasználásáért Felelős Államtitkár Úrral, Oláh Gábor Regionális Fejlesztési Programokért Felelős Helyettes Államtitkár Úrral és Turóczy László Gazdaságtervezésért és Versenyképességért Felelős Helyettes Államtitkár Úrral a megyei programok magas szintű, koncepcionális megvitatására került sor.
- 2015. április 2.: IH egyeztetés több megye részvételével
Az ITP elkészítésével, tartalmi felépítésével, terjedelmi elvárásaival kapcsolatos iránymutatások átadására szolgált a rendezvény.

2. A TOP-os indikatív forráskeret felhasználása, és a felhasználás módozatai

A 2014-2020-as költségvetési időszakban a TOP keretein belül a megye által felhasználható forráskeret (57,94 milliárd Ft) 1-5. TOP prioritástengelyek közötti megosztásának arányairól a TOP alapidokumentum rendelkezik, és ezekhez az arányokhoz a megyéknek tartaniuk is kell magukat. Ennek megfelelően, a fenti egyeztetések során kialakított, és a fejlesztési elképzeléseket maximálisan figyelembe vevő kompromisszumos álláspontként került összeállításra - a 31/2015. (II.27.) és 32/2015. (II.27.) KGY. sz. határozattal elfogadott IH-nak megküldött adatszolgáltatásként - Békés Megyei ITP 2.0 első körös verziója, a prioritásokon belüli intézkedések belső arányaira megfogalmazott javaslat vonatkozásában..

Azonban az IH 2015. március 31-ei levele és a 2015. április 2-ai egyeztetésen elhangzottak alapján világossá vált, hogy az IH nem tudja kezelni a 18 megye ill. a 22 megyei jogú város egyéni forrásallokációs javaslatait a TOP alapidokumentumban megfogalmazott allokáción belül, és a területi szereplőket a TOP 1-5. prioritásai arányának átvétele irányába tolja. Az IH önálló allokációs javaslatot fogalmazott meg minden megyére, és a Békés megyére kidolgozott IH allokáció számos ponton kifejezetten hátrányos helyzetet eredményezett volna *(Az elektronikusan küldött javaslat útfejlesztésre 1,1 milliárd forint, óvoda és bölcsőde fejlesztésre pedig 10,2 milliárd forintot irányozott elő!)*

Figyelemmel a javaslatra, és a TOP-os felhívások mihamarabbi megjelenése irányába mutató igényre jelen előterjesztés mellékletét képező ITP dokumentumban az egyes intézkedések prioritáson belüli arányát az IH javaslatára a TOP alapidokumentum saját intézkedésenkénti arányaihoz igazítottuk, azzal a kiegészítéssel, hogy a Békés Megyei Önkormányzat folyamatosan napirenden tarja az egyes intézkedésekre jutó forrásoknak a megye számára kedvező irányba történő eltérítésének szükségességét, az IH által szabott lehetőségek figyelembevételével.

Az egyes intézkedéseken belüli meghatározott forráskeretet a megye négy formában (forrás felhasználási mód) használhatja fel. Az egyes intézkedéseken belül a felhasználási módok szerinti forráselosztás arányai az ITP tervezését végző megyei önkormányzatok saját döntésén és mérlegelésén alapulna, a forrás felhasználási módok alkalmazása azonban nem kötelező. Központilag meghatározott alkalmazható forrás felhasználási módok:

1. A megye kiemelt fejlesztési célterületének kerete.
2. A megye kiemelt fejlesztési céljaira fordított keret.
3. Kiemelt kedvezményezett csoportra vonatkozó keret.
4. Egyéb megyei szereplők által felhasználható keret.

A forrás felhasználási módok alkalmazására - jogszabályi támogatottság mellett¹ – a sarkadi és a mezőkovácsházi járásokat, mint komplex programmal fejlesztendő járások tekintetében teszünk javaslatot. A Békés Megyei Önkormányzatnak - az elérhető információk mélységére tekintettel - a

¹ 2015 január 1-től hatályba lépett „A kedvezményezett járások besorolásáról” szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R1) 2. ill 3. melléklete Békés megyében a sarkadi és a mezőkovácsházi járásokat nevesíti komplex programmal fejlesztendő járásokként

települési önkormányzatokkal egyeztetett tervezői álláspontja az, hogy a megyei indikatív forráskeret felhasználásában jelenleg a legszélesebb körben nyitott ITP rács kidolgozása az érdeke.

3. Az ITP indikátor vállalásai

A TOP 1-5. prioritás esetében, TOP prioritás/egyedi célkitűzés szinten, meghatározásra kerültek a teljesítendő kimeneti indikátorok és azokhoz rendelt az elvárt célértékek. Az ITP végrehajtás eredményességét a vállalt célértékek teljesülésével fogja mérni az IH.

A tervezési folyamatok előrehaladásával változott az IH területi szereplők irányába kifejtett indikátorvállalással kapcsolatos elvárása. Az ITP 2.0 véglegesítésével az indikátorvállalások megfogalmazását a következő logika mentén szükséges kialakítani:

- Az eredményességi keretbe² tartozó indikátorok (2018-as célértékekkel rendelkező) esetében forrásarányos vállalás megtétele szükséges, melyet a területi szereplők fogalmaznak meg.
- A nem eredményességmérési keretbe tartozó többi TOP indikátor projektszinten, a felhívásokban foglalt feltételek segítségével kerülnek meghatározásra, ezért ezen indikátorok esetében a területi szereplők javaslata nélkül a számokat a forrásallokáció alapján majd az IH határozza meg.

Az IH elvárásai ellenére a 2015. április 10-én minőségbiztosításra megküldött anyagokban a települési önkormányzatokkal folytatott egyeztetéseken megfogalmazottak alapján a Békés Megyei Önkormányzat az eredményességi keretbe tartozó CO₂-os indikátor esetében a forrásarányos érték negyedét határozta meg, tekintettel arra, hogy az elfogadott OP-ben szereplő - egyébként valamennyi energiahatékonysággal kapcsolatos - értékek teljesítését aggályosnak³ ítéli meg.

A megyei forráskeret felhasználásának ütemezése

Az ITP tervezésének és végrehajtásának időkerete 2014–2020-ig terjed (a projektek végrehajtására további 3 év áll rendelkezésre). A program végrehajtása, figyelembe véve az ITP elfogadásához szükséges időt, 2015 harmadik negyedévénél hamarabb várhatóan nem kezdődik meg.

A megyei TOP források felhasználása az előre nem látható tényezők miatt várhatóan nem tartható az ITP-ben annak tervezésekor meghatározott ütemben és arányban. Ez kiemelten fontossá teszi a forrásfelhasználás nyomon követését, mely a megye feladata. Ugyanakkor megjegyezni szükséges, hogy egy esetleges átütemezés ITP módosításon keresztül hajtható végre.

A megyei forráskeret felhasználásának ütemezésére tett javaslatot a határozati javaslat 4. pontja szerint teszünk javaslatot, a települési önkormányzatokkal egyeztetettek alapján.

A Közgyűlés által jóváhagyásra kerülő javaslatokat meg kell küldeni a Nemzetgazdasági Minisztérium Regionális Fejlesztési Programokért Felelős Helyettes Államtitkárának. Az elfogadásra kerülő javaslatok az ROP IH-val további egyeztetésre kerülnek. Az egyeztetés eredményétől függően további pontosításuk válhat szükségessé.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy tárgyalja meg az előterjesztést és fogadja el a határozati javaslatot.

² A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe; A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza; Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma; Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek; Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza; Üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése; Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benne: házi orvos, házi gyermekorvos, fogorvosi, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) száma; Helyreállított lakóegységek városi területeken; A foglalkoztatási paktumok keretében munkaerőpiaci programokban résztvevők száma.

³ A települési önkormányzatoktól kapott visszajelzések és számítások áttekintését követően, a rendszerszintű problémát folyamatosan kommunikáltuk az IH felé, továbbá releváns auditot is megküldtünk részükre, alátámasztandó az óvatos indikátorvállalást. A kapott információk alapján került meghatározásra a 25%-os indikátorteljesítmény képviselése.

A Békés Megyei Integrált Területi Program tervezete a Békés Megyei Önkormányzat hivatalos honlapján (www.bekesmegye.hu *Területfejlesztés, területrendezés* menüpont, *Integrált Területi Program tervezete* almenü), illetve a hivatal Titkársági és Jogi Osztályán megtekinthető.

Határozati javaslat:

A Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlése

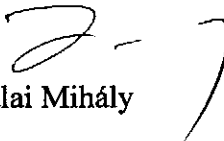
1. egyetért azzal, hogy a 2014-2020 közötti programozási időszakban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (a továbbiakban: TOP) forrásaiból Békés megyére allokált 57,94 milliárd Ft keretösszeg TOP 1-5. prioritásainak intézkedései közötti felosztása az Irányító Hatóság javaslata alapján a TOP belső arányaihoz igazodjon. Egyetért továbbá azzal, hogy az egyes intézkedéseken belüli forrás felhasználási módok szerinti allokációs és forrás felhasználási javaslat a melléklet szerint kerüljön alkalmazásra.
2. egyetért azzal, hogy a TOP 1-5. prioritásainak intézkedéseire a Békés Megyei Integrált Területi Programban vállalni szükséges eredményességi keretbe tartozó indikátorok az Irányító Hatóság javaslatára a TOP-ban rögzített országos szintű forrásarányos célértékek szerint kerüljenek meghatározásra.
3. egyetért azzal, hogy a Békés Megyei Önkormányzat a települési önkormányzatoktól kapott javaslatok alapján, az „Üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése” indikátor célértékét a 2. pontban megfogalmazott forrásarányos indikátorvállalás helyett 75%-al alacsonyabb értékben határozza meg.
4. egyetért azzal, hogy a Békés Megyei Integrált Területi Programban a megye számára allokált 57,94 milliárd Ft TOP forráskeret felhasználása kötelezettségvállalási szinten az alábbi éves ütemezés szerint legyen tervezve, az éven belüli féléves illetve negyedéves bontás pedig az adott évre ütemezett forrás arányos elosztásával kerüljön meghatározásra a következők szerint:
 - 2015.: 12%,
 - 2016-2018.: évenként 26-26 %,
 - 2019.: 10%.
5. egyetért a jelen határozat mellékeltét képező, az 1-4. pontok szerint kialakított Békés Megyei Integrált Területi Program tartalmával és felhatalmazza Elnökét arra, hogy azt a Nemzetgazdasági Minisztérium Regionális Fejlesztési Programokért Felelős Helyettes Államtitkárának továbbítsa.

Felelős: Zalai Mihály elnök
dr. Horváth Mihály aljegyző

Határidő végrehajtásra: 2015. május 11.

Határidő beszámolásra: 2015. június 30.

Békéscsaba, 2015. április 30.

Zalai Mihály